

Beleidsvoorstel

Datum van schrijven: 31/01/2024

Beleidsvoorstel richt zich tot verkiezingen van 9 juni 2024

- Europese verkiezingen
- federale verkiezingen
- regionale verkiezingen

13 oktober 2024: lokale verkiezingen

- provincieraadsverkiezingen
- gemeenteraadsverkiezingen

- Alle niveau's (van Schumanplein over wetstraat tot dorpsstraat)

Kwalitatief land- en tuinbouw- onderwijs met aandacht voor toekomstgericht ondernemerschap

BELEIDSVOORSTEL, DE OPLOSSING

1. Verhoog de middelen opdat leraars en docenten zich blijvend kunnen bijscholen en praktijkervaring kunnen opdoen. Daarnaast is het wenselijk dat er ook voldoende middelen gaan opdat het land- en tuinbouwonderwijs beschikt over voldoende en moderne infrastructuur. Het is van belang dat de leerlingen leren werken met technieken en apparatuur die actueel gebruikt worden in de sector.
2. Promoot duaal leren in land- en tuinbouw verder en rol dit uit over alle onderwijsnetten. Scholen moeten hierin ondersteund en begeleid worden.
3. Versoepel de verplichte aansluiting bij een EDPBW (=externe dienst voor preventie en bescherming op het werk) voor ondernemingen zonder personeel die een stagiair opleiden. Voorzien in de mogelijkheid dat bedrijven in onze sector als leerbedrijf erkend kunnen worden indien zij voorafgaand een audit hebben laten uitvoeren door Prevent agri. Daarom pleiten wij ervoor dat de bedrijven in onze sector pas als leerbedrijf erkend kunnen worden indien zij voorafgaand een audit hebben laten uitvoeren door Prevent agri. Prevent agri is een initiatief dat door de sociale partners van de groene sectoren in het leven werd geroepen en die het welzijn van de werknemers in de groene sectoren bevordert, onder meer door het verschaffen van gratis audits. Prevent agri beschikt daarenboven over sectorspecifieke kennis.
4. Evalueer in overleg met actieve leerkrachten, docenten, land- en tuinbouwers, het land- en tuinbouwonderwijs en de leerplannen. Te regelmatig horen wij van jonge land- en tuinbouwers dat zij liever andere technieken, vaardigheden, kennis hadden verworven tijdens hun onderwijsloopbaan. Leerkrachten en docenten die een nauwe link hebben met de praktijk is een absolute meerwaarde, daar technische mogelijkheden enorm snel evolueren. Ook de mogelijkheden van dataontwikkeling en managementpakketten verdient voldoende aandacht en afhankelijk van het beleidsniveau kan er steeds meer diepgang voorzien worden. Land- en tuinbouwscholen moeten de mogelijkheid krijgen om zelf te blijven investeren zodat leerlingen steeds over moderne hedendaagse toepassingen beschikken die ook in de praktijk nog courant zijn.

ALGEMEEN KADER EN TOELICHTING

A. Secundair onderwijs

- Boerenbond wil kwalitatief land- en tuinbouwonderwijs op alle onderwijsniveau's. Naast praktijkgerichte en praktische kennis en vaardigheden is het cruciaal ook aandacht te hebben voor bedrijfseconomie, rendabiliteit en ondernemerschap.
- Verder stimuleren van het duaal leren als opleidingsvorm over alle onderwijsnetten.

B. Naschoolse vorming

- Boerenbond wil dat actieve land- en tuinbouwers zich tijdens hun loopbaan permanent kunnen versterken via een kwalitatief vormingsaanbod.

CONTEXT EN ANALYSE

A. SECUNDAIR ONDERWIJS

- Voor leraars en docenten in het land- en tuinbouwonderwijs is het niet evident het snel evoluerende beleid voor land- en tuinbouwers op te volgen. Toch is het belangrijk dat op alle onderwijsniveaus toekomstige land- en tuinbouwers gevormd worden met een zekere praktische bagage aan actuele inzichten in het huidige beleid. Dit naast vele administratieve en wetenschappelijke principes en vaardigheden die ondernemers in de land- en tuinbouw eigenlijk ook als basiskennis moeten beheersen.
- Het duaal leren richt zich op jongeren die arbeidsrijper zijn dan hun leeftijdsgenoten. Een aantal scholen hebben dit duaal leren, waarbij de leerling zowel op het bedrijf als in de klas actief leert, de afgelopen jaren geïmplementeerd en als succesvol ervaren. Het is wenselijk dat er duaal leren verder wordt gepromoot.
- Daarnaast is het ook wenselijk dat de administratieve rompslomp om duaal leren (en andere vormen van opleidingsstages) niet als een hindernis werkt. Zo geldt er bvb. voor bedrijven waar de leerlingen stage lopen een wettelijk verplichting om zich aan te sluiten bij een externe dienst voor preventie en bescherming op het werk. De idee zijnde dat stagiairs – net zoals werknemers – in een veilige werkomgeving tewerkgesteld moeten kunnen worden. De verplichte aansluiting bij een externe preventiedienst brengt een extra kost bij voor een leerbedrijf dat geen eigen personeel in dienst heeft en vormt als dusdanig een drempel om in te stappen in een duaal leertraject. Daarenboven garandeert de aansluiting bij zo'n externe preventiedienst geenszins dat er een effectieve risicoanalyse wordt uitgevoerd bij het leerbedrijf, terwijl het garanderen van een veilige arbeidsplaats ook voor Boerenbond belangrijk is.

B. NASCHOOLSE VORMING

Land- en tuinbouwondernemers hebben gedurende hun hele loopbaan nood aan inzichten, kennis en vaardigheden, om hun bedrijf robuuster te maken en toekomstgericht uit te bouwen. Focus gaat hierbij naar een concrete vertaling van de doelstellingen van het GLB, waaronder:

- een leefbaar bedrijfsinkomen en een veerkrachtige landbouwsector
- vergroten van marktgerichtheid en concurrentievermogen van landbouwbedrijven
- verbeteren van positie van landbouwers in de waardeketen
- duurzaam ontwikkelen en efficiënt beheren van natuurlijke hulpbronnen
- een aantrekkelijke sector voor jongeren om er te starten

AANVULLING

Het opleidingsniveau van de bedrijfshoofden die deelnemen aan het Landbouwmonitoringsnetwerk (LMN) neemt jaarlijks toe. Het merendeel van de bedrijfshoofden heeft een diploma middelbaar onderwijs als hoogst behaalde diploma. In 2021 is dat 76%, het percentage daalt. Ook het aantal landbouwers zonder middelbaar diploma is de afgelopen jaren gedaald, van 7,7% in 2004 tot slechts 1,6% in 2021. Deze dalingen zijn ten voordele van het aantal bedrijfshoofden met een hoger diploma. In 2021 heeft 22% van de bedrijfshoofden van het LMN een diploma hoger onderwijs, terwijl dat 11% was in 2004. Niet alleen het opleidingsniveau stijgt, ook wordt er meer gekozen voor een landbouwgerelateerde opleiding. In 2021 had 66% van de bedrijfshoofden van het LMN een landbouwgerelateerde opleiding, terwijl dat in 2004 nog 60% was. Bron: Lara 2024.